

Elintarvikehankintojen vastuullisuuskriteerien päivitys

Eläinperäiset tuotteet

Kriteeriluonnokset kommentoitavaksi
08/2024

Tietoa vastuullisuuskriteereistä

- Tässä dokumentissa on ehdotuksia hankintakriteeriluonnoksista. Kriteereitä kehitetään vuoropuhelussa tilaajien, toimittajien ja alan keskeisten sidosryhmien kanssa. Näin varmistetaan että kriteerit ovat markkinatilannetta vastaavia, markkinaa kannustavia, syrjimättömiä, vertailukelpoisia ja todennettavia. Lopulliset kriteerit ovat hankintayksiköille suosituksia ja hankintayksiköt itse arvioivat soveltuvuuden hankintakohtaisesti.
- Kriteeriehdotukset ovat pääosin kahdella tasolla: perus- ja edelläkävijätaso
  - Perustaso: Suositus vastuullisuuden vähimmäistasosta.
  - Edelläkävijätaso: Samoja kriteereitä kuin perustasolla, mutta tiukempia TAI kokonaan uusia kriteereitä. Edelläkävijätaso on haastavampi joko hankkijalle ja/tai tuotetta tai palvelua tarjoavalle yritykselle.
- Jokaiselle kriteerille kirjoitetaan myös vielä perustelut, jossa on tietoa kriteerin vastuullisuusvaikutuksista sekä esimerkiksi mahdollisesta lainsäädännön taustasta. Lisäksi kenttään voi tarkentaa ohjeistusta kriteerin käytöstä.
- Jokaiselle kriteerille annetaan myös ehdotus kriteerin todentamisen tavoista tarjouskilpailussa ja/tai sopimuskauden aikana.
- Kriteerit julkaistaan osoitteessa www.kriteeripankki.fi ja ovat kaikille avoimia sekä maksutta käytössä. Tarkoitus ei ole valita käyttöön kaikkia tuote- tai palvelukategorian kriteereitä vaan jokainen organisaatio valitsee omaan käyttötarkoitukseensa sopivat kriteerit. Kriteereiden käyttö on vapaaehtoista.

Kriteerien kommentointi

- Kommentteja toivotaan erityisesti kriteereiden toimivuudesta, ajantasaisuudesta ja käytettävyydestä, todentamisen keinoista sekä vaikuttavuudesta.
- Kommentointiajan jälkeen käymme kommentit läpi, analysoimme ne ja teemme mahdolliset tarvittavat muutokset ehdotuksiin.
- Tällä hetkellä käytössä olevat kriteerit löydät tuotekategorioittain kriteeripankista www.kriteeripankki.fi
Nyt on myös hyvä tilaisuus antaa palautetta kriteereistä, jotka eivät mielestänne ole erityisen vaikuttavia ja jotka kannattaisi poistaa.
- Linkki kommentointiin ja aikataulu: Kriteeriluonnoksiin pääset antamaan kommentteja tästä linkistä >> <https://link.webropolsurveys.com/S/F1DD236E84FE142B>
Voit kommentoida yhtä tai useaa kriteeriä. Kommentointiaikaa on 13.8.-28.8.
- Uudet kriteerit julkaistaan 5.9. klo 9-10 järjestettävässä julkaisuwebinaarissa.
[Julkistustilaisuuden lisätiedot ja ilmoittautumiset tästä >>](#)
- Kommentointiin liittyvät kysymykset voi lähettää osoitteeseen hankinnat@motiva.fi

Kommentoitavat tuotekategoriat

1. Kaikille eläinperäisille tuotteille yhteiset kriteerit
2. Sianliha ja sianlihatuotteet
3. Naudanliha ja naudanlihatuotteet
4. Maito ja maitotuotteet
5. Siipikarja ja siipikarjanliha sekä munat ja munatuotteet
6. Kalkkunanliha ja kalkkunanlihatuotteet
7. Lampaanliha ja lampaanlihatuotteet

Uudet kriteeriluonnokset 08/2024

1. Kaikille eläinperäisille tuotteille yhteiset kriteerit

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Perustelut
1 Jatkuva veden saanti	<p>Eläimille on mahdollistettava jatkuva veden saanti. Vaatimus ei koske vastasyntyneitä tai vasta kuoriutuneita eläimiä eikä lyhytaikaista tarhausta tai kuljetusta.</p> <p>Jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei kuitenkaan edellytetä:</p> <p>1) vastasyntyneelle tai -kuoriutuneelle eläimelle; 2) eläimelle, jonka vedensaantia on eläinlääketieteellisestä syystä rajoitettava;</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Toimittaja antaa pyydettyä selvityksen kyseisen maan eläinsuojelulaista tai toimenpiteistä millä mahdollistetaan jatkuva veden saanti.</p>	Perustaso	Eläinten hyvinvointi	<p>Vaatimus on Suomessa vuonna 2024 voimaantulleen eläinten hyvinvointilain mukainen.</p> <p>Suomalainen tuotanto täyttää vaatimuksen aina.</p>

Kaikille eläinperäisille tuotteille yhteiset kriteerit

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
2 Vastuullisuus-ohjelma ja raportointi	<p>Elintarviketuottajan toimenpiteet lihantuotannon ilmastovaikutusten vähentämiseksi ja vastuullisuuden parantamiseksi.</p> <p>Esimekiksi toimittajan vastuullisuusohjelma ja/tai vastuullisuusraportti, josta käy ilmi esimerkiksi tehdyt toimenpiteet ilmastopäästöjen vähentämiseksi sekä työntekijöiden oikeuksien ja hyvinvoinnin toteutumiseksi.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Lisäksi valitulta sopimustoimittajalta pyydetään sopimuskauden alussa vaatimuksen todentava dokumentaatio.</p>	Perustaso	Vähähiilisyys	<p>Suuremmilta yrityksiltä edellytetään jo vastuullisuustavoitteiden asettamista ja seuranta myös Scope 3 päästöille. Alalla toivottu laajemmin vastuullisuustyötä koskevaa vaatimusta.</p> <p>Pohdi vaatimuksen vaikuttavuutta, Miten edelläkävijät hyötyisivät vaatimuksesta? Tämäkään muotoilu ei sitä takaa. Onko vaatimus haastava pk-yrityksille?</p>
3 poistettava kriteeri: Elintarvikkeen jalostajan energiatehokkuuden tehostamissuunnitelma	<p>Elintarvikkeen jalostajalla on kirjallinen toimipaikkakohtainen energiatehokkuuden tehostamissuunnitelma, joka sisältää vähintään seuraavat kohdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nimetty vastuuhenkilö energiatehokkuustoiminnalle - energiankäyttö on tunnistettu selvittämällä ja kirjaamalla toimipaikkakohtaisesti energiankulutus energialajeittain (sähkö, lämpö, polttoaineet) - energiansäästötavoite on asetettu (MWh) vuoteen 2025 asti - vuosittaisen energiansäästötavoitteiden toteutumisen seurannan suunnitelma. 	Toimittajan kuvaus	Edelläkävijätaso	Energiatehokkuus	Vaatimus koetaan päällekkäiseksi nykyisten elintarvikealan isoja yrityksiä koskevien SDG tavoitteiden ja raportointivelvoitteiden kanssa sekä vastuullisuusnäkökulmasta turhan kapeaksi.

Sianliha ja sianlihatuotteet

Ehdotukset uusista kriteereistä

2. Sianliha ja sianlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Perustelut
4 Puudutus kastraatiassa	Porsaiden kastraatiassa on käytettävä puudutusta.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Toimittaja antaa pyydettyä selvityksen kyseisen maan eläinsuojelulaista.	perustaso	Eläinten hyvinvointi	Vaatus on Suomessa vuonna 2024 voimaantulleen eläinten hyvinvointilain mukainen. Suomalainen tuotanto täyttää vaatimuksen aina.
5 Vapaa porsitus	Tarjottavan sianliha tai sianlihatuotteen liharaaka-aineesta on 50 % tultava tiloilta, joilla on käytössä vapaa porsitus.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei) Toimittaja antaa pyydettyä selvityksen kyseisen maan eläinsuojelulaista tai toimenpiteistä, millä vaatimus voidaan todentaa. Vaatimuksen voi todentaa myös luomusertifikaatilla.	edelläkävijätaso	Eläinten hyvinvointi	Eläinten hyvinvointilaki kieltää uusien porsitushäkkien rakentamisen. Porsitushäkit ovat pikkuhiljaa poistumassa suomalaisesta tuotannosta. Todentaminen voi olla haastavaa. Toimittajilta kannattaa vaatia ainakin tietojen toimittamista ja tilojen seuranta tältä osin
6 Palmuöljyn käyttökielto ruokinnassa	Sikojen ruokinnassa ei käytetä lainkaan palmuöljyä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei)	perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Palmuöljyä ei enää käytetä Suomessa sikojen ruokinnassa. (em. Tieto on yhdeltä tuottajalta, mutta kommentteja pyydetään myös muilta tuottajilta)
7 Teollisten sivuvirtojen tai elintarvikejätteen käyttö rehuna	Aikuisten sikojen ruokinnassa on rehun raaka-aineena käytetty teollisiin jäte- ja sivuvirtoihin perustuvia raaka-aineita XX %	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei) Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa	edelläkävijätaso	Kiertotalous, luonnonvarojen säästö	Puolet suomen lihasioista käyttävät ohravalkuaisrehua, joka valmistetaan etanoli-tärkkelysprosessin yhteydessä syntyvistä rehujakeista. Mikä voisi olla mielekäs prosenttiosuusvaatimus?

2. Sianliha ja sianlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Perustelut
8 Sertifioidun soijan käyttö	<p>Jos eläinten ruokinnassa käytetään rehua, jossa on soijaa, pitää soijan olla todennetusti jäljitettävissä koko toimitusketjussa tai sillä on sertifikaatti, jolla varmistetaan ainakin seuraavien kohtien täytyminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> · torjunta-aineiden ja vesivarojen kestävä käyttö · paikallisen ja kansallisen lainsäädännön noudattaminen · hyvät työolot viljelysten työntekijöille (kts kriteeri työ- ja ihmisoikeudet) · alkuperäisasukkaiden oikeuksien ja perinteisten viljelymenetelmien huomioiminen. 	Round Table on Responsible Soy (RTRS), ProTerra tai muu todistus, joka täyttää kriteerin vaatimukset.	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Vaatus oli aiemmin edelläkävijätason vaatimus. Soijan käyttöä on vähennetty Suomessa sikojen ruokinnassa ja pääosin käytetään sertifioitua soijaa.
9 Soijan käytön vähentäminen ja sertifioidun soijan käyttö	<p>Jos eläinten ruokinnassa käytetään rehua, jossa on soijaa toimittajalla on oltava suunnitelma tai toimenpideohjelma soijan käytön vähentämiseksi tuotantotiloilla.</p> <p>Jos soijaa käytetään sen tulee olla myös sertifioitua.</p>	Toimittajan kuvaus (esimerkiksi viittaus ympäristöraporttiin, jossa on kuvattu toimet ja tulokset soijan käytön vähentämiseksi sikojen ruokinnassa sekä käytetyn soijarehun osalta Round Table on Responsible Soy (RTRS), ProTerra tai muu todistus, joka täyttää kriteerin vaatimukset. Valitun toimittajan on toimitettava selvitys sopimuskauden alussa tai esimerkiksi 6 kk kuluttua sopimuksen alkamisesta.	Edelläkävijätaso	Luonnon monimuotoisuus	Suomessa on jo olemassa täysin soijattomia sikaloita. Soijaa korvataan mm. ohralla joka on luonnon monimuotoisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta soijaa parempi vaihtoehto.

Naudanliha ja naudanlihatuotteet

Ehdotukset uusista sekä
poistuvista kriteereistä

3. Naudanliha ja naudanlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
10 Soijattomuus nautojen ruokinnassa	Eläinten ruokinnassa ei ole käytetty soijaa.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Vaatimus oli aiemmin edelläkävijätason vaatimus. Suomessa ei enää käytetä soijaa nautojen ruokinnassa.
11 Eläinten kytkettynä pitäminen	Liha ja lihatuotteet tulevat tiloilta, joissa eläin voi liikkua vapaasti eikä se saa olla kytkettynä parteen.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Alkuperämaatietao ja toimittaja antaa pyydetessä selvityksen kyseisen maan eläinsuojelulaista.	Perustaso vai edelläkävijä taso vuoteen 2028 saakka?	Eläinten hyvinvointi	Parsinavetat ovat vähentyneet Suomessa merkittävästi. Parressa pitäminen kielletään eläinten hyvinvointilaisissa 1.1. 2028 alkaen lihanaudoilla.
12 Nurmirehun käyttö	Nurmirehun osuuden aikuisten eläinten ruokinnassa tulee olla yli 50%.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa.	Perustaso	Huoltovarmuus luonnonvarojen säästö vähähiilisyys	Ihminen ei pysty käyttämään nurmea ravinnokseen. Sen käyttö pienentää naudanlihan ilmastovaikutuksia.
13 Teollisten sivuvirtojen tai ihmiselle kelpaamattomien viljojen käyttö ruokinnassa	Aikuisten eläinten ruokinnassa on käytetty vähintään x % ihmiselle kelpaamattomia rehuviljoja kuten kasviöljyteollisuuden sivuvirtoina syntyviä rypsi ja rapsirehuja taikka leseitä, kuiturehuja tai rehuviljoja, jotka eivät täytä kauppaviljan laatukriteereitä	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa	Edelläkävijä taso	Kiertotalous, luonnonvarojen säästö	Kestävyyšnäkökulmasta naudoille ei tulisi syöttää ihmiselle kelpaavia viljapohjaisia tuotteita.
12	19.8.2024				

Maito ja maitotuotteet

Ehdotukset uusista sekä
poistuvista kriteereistä

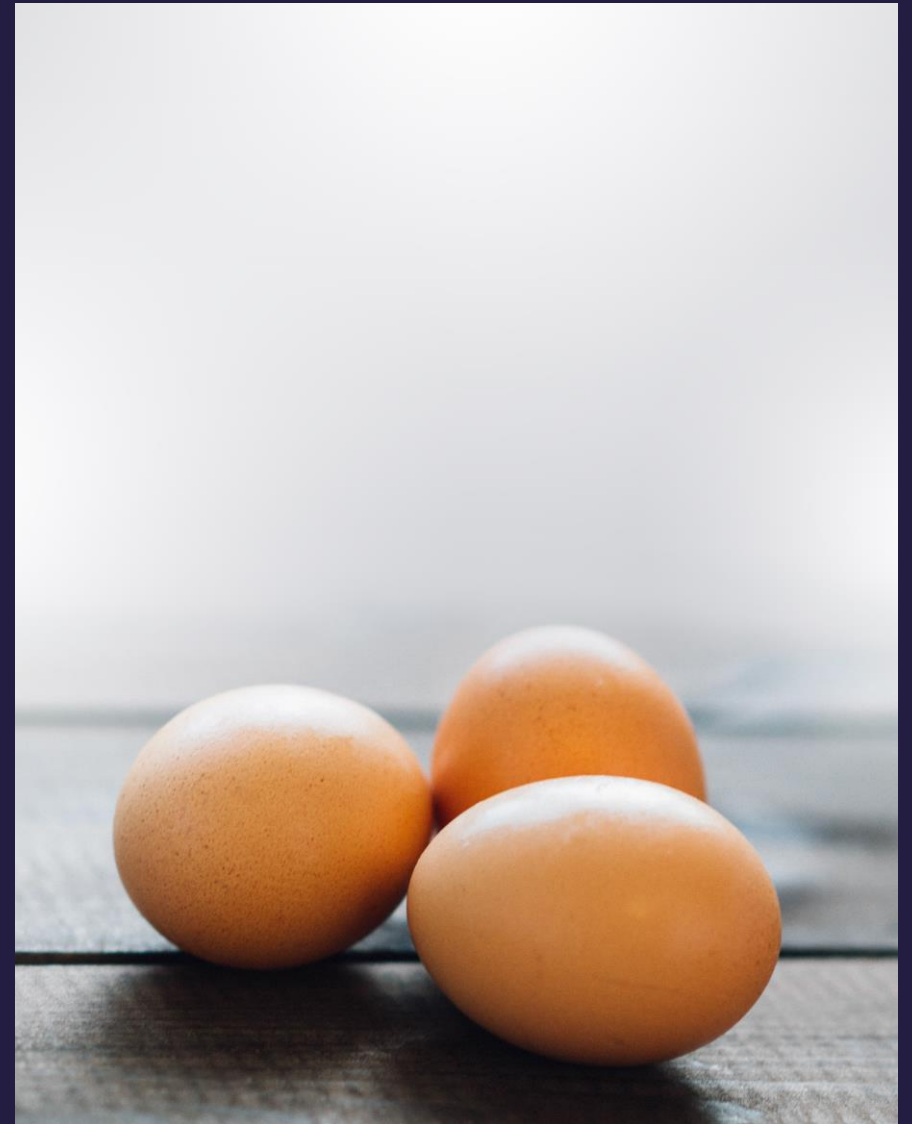

4. Maito ja maitotuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
14 Soijattomuus nautojen ruokinnassa	Eläinten ruokinnassa ei ole käytetty soijaa.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Vaatimus oli aiemmin edelläkävijätason vaatimus. Suomessa ei enää käytetä soijaa nautojen ruokinnassa.
15 Eläinten kytkettynä pitäminen	Vähintään 80% maidosta on oltava peräisin eläimistä, joita ei ole pidetty kytkettynä parteen.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).	Perustaso	Eläinten hyvinvointi	Parsinavetat ovat vähentyneet Suomessa merkittävästi. Parressa pitäminen on kuitenkin eläintenhyvinvointilain mukaan sallittu maitonauoilla.
16 Eläinten kytkettynä pitäminen	Maito tai maitotuotteet tulevat tiloilta, joissa eläin voi liikkua vapaasti eikä se saa olla kytkettynä parteen.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei) Vaatimuksen voi todentaa myös luomusertifikaattilla.	Edelläkävijätaso	Eläinten hyvinvointi	Parsinavetat ovat vähentyneet Suomessa merkittävästi
17 Nurmirehun käyttö	Nurmirehun osuuden aikuisten eläinten ruokinnassa tulee olla yli 50%.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa	Perustaso	Huoltovarmuus luonnonvarojen säästö vähähiilisyys	Ihminen ei pysty käyttämään nurmea ravinnokseen. Sen käyttö pienentää maidontuotannon ilmastovaikutuksia.
18 Teollisten sivuvirtojen tai ihmiselle kelpaamattomien viljojen käyttö ruokinnassa	Aikuisten eläinten ruokinnassa on käytetty vähintään x % ihmiselle kelpaamattomia rehuviljoja kuten kasviöljyteollisuuden sivuvirtoina syntyviä rypsi ja rapsirehuja taikka leseitä, kuiturehuja tai rehuviljoja, jotka eivät täytä kauppaviljan laatukriteereitä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa	Edelläkävijätaso	Kiertotalous, luonnonvarojen säästö	Kestävyyšnäkökulmasta nauoille ei tulisi syöttää ihmiselle kelpaavia viljapohjaisia tuotteita.

Siipikarja ja siipikarjanliha sekä munat ja munatuotteet

Ehdotukset uusista sekä
poistuvista kriteereistä

5. Siipikarja ja siipikarjanliha sekä munat ja munatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
19 Vapaa liikkuminen	Kanoja tai broilereita ei ole kasvatettu häkeissä tai virikehäkeissä, vaan niillä on vapaa mahdollisuus liikkua.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei) Vaatimuksen voi todentaa myös luomusertifikaattilla.	Perustaso	Eläinten hyvinvointi	Suomessa häkkikanaloista ollaan luopumassa. Noin 80 % kanoista ja broilereista on Suomessa lattiakasvatuksessa. Ulkomailla häkkikanaloita kuitenkin yhä käytössä.
20 Sertifioidun soijan käyttö	Rehuna käytetyn soijan tulee olla todennetusti jäljitettävissä koko toimitusketjussa tai sillä on oltava sertifikaatti, jolla varmistetaan ainakin seuraavien kohtien täytyminen: <ul style="list-style-type: none"> · torjunta-aineiden ja vesivarojen kestävä käyttö · paikallisen ja kansallisen lainsäädännön noudattaminen · hyvät työolot viljelysten työntekijöille (kts kriteeri työ- ja ihmisoikeudet) · alkuperäisasukkaiden oikeuksien ja perinteisten viljelymenetelmien huomioiminen. 	Round Table on Responsible Soy (RTRS), ProTerra tai muu todistus, joka täyttää kriteerin vaatimukset.	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Siipikarjan tuotannossa soijaa joudutaan edelleen käyttämään jonkin verran ravitsemuksellisista ja eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä.
21 Tieto rehukoostumuksesta	Toimittajalta edellytetään tuotantotiloilla käytetyn rehukoostumuksen seurantaa ja tietojen toimittamista tilaajalle	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei)	Perustaso	Luonnon-monimuotoisuus	Käytetyillä rehuraaka-aineilla on merkittävä vaikutus mm. tuotannon ympäristövaikutuksiin. Siksi on tärkeää että tietoa tuotantotiloilla käytetyn rehun koostumuksesta kerätään ja seurataan
22 Herne ja härkäpapu proteiinin lähteenä rehussa	Herneen ja härkäpavun osuus eläinten rehusta tulee olla suurempi kuin maissin ja soijanpavun yhteensä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa	Edelläkävijätaso	Luonnon monimuotoisuus Huoltovarmuus	Soijapapua on korvattu siipikarjan ruokinnassa luonnon monimuotoisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta paremmilla valkuaislähteillä kuten herneellä ja härkäpavulla.

Kalkkunanliha ja kalkkunanliha-tuotteet

Ehdotukset uusista kriteereistä

6. Kalkkunanliha ja kalkkunanlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
23 Nokkien kynsien ja heltojen typistämiskielto	Kalkkunoiden nokkia, kynsiä ja heltoja ei typistetä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Toimittaja antaa pyydettyä selvityksen kyseisen maan eläinsuojelulaista tai toimenpiteistä millä mahdollistetaan jatkuva veden saanti.	Perustaso	Eläinten hyvinvointi	Vaatimus on Suomessa vuonna 2024 voimaantulleen eläinten hyvinvointilain mukainen. Suomalainen tuotanto täyttää vaatimuksen aina.
24 Jalkapohjien kunnan arviointi	Tuotteeseen käytetyn kalkkunanlihan on oltava parvesta, jonka kalkkunoiden jalkapohjien kunnan arviointiin on käytössä seurantamenetelmä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Toimittaja kuvaa pyynnöstä käytössä olevan menetelmän	Perustaso	Eläinten hyvinvointi ja terveys	Vastaava kriteeri on käytössä muillakin siipikarjatuotteilla
25 Salmonella-vapaus	Siipikarjanliha/siipikarjanliha tuote on salmonellavapaa kaikista salmonellaserotyypeistä ja tuontielintarvike on testattu komission asetuksen (EY) N:o 1688/2005 liitteiden I - III mukaisesti tai vastaavasti. (Ei koske Suomea ja Ruotsia)	Kaupallinen asiakirja tai sertifikaatti, joka vastaa komission asetuksen (EY) 1688/2005 liitteen IV malliin TAI Toimittajan muu selvitys siitä, että tuotteet ovat salmonellavapaita kaikista salmonellaserotyypeistä. Edellisten lisäksi toimittaja antaa pyydettyä kirjallisen selvityksen tuotantomaan salmonella-valvontaohjelmasta, joka täyttää kriteerin vaatimukset.	Perustaso	Elintarviketurvallisuus	Vastaava kriteeri on käytössä muillakin siipikarjatuotteilla.

6. Kalkkunanliha ja kalkkunanlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
26 Mikrobilääkkeiden käyttö eläinten hoidossa	<p>Mikrobilääkkeitä, kuten antibiootteja käytetään vain sairaiden eläinten hoitoon eläinlääkärin määräyksestä ja valvonnassa.</p> <p>Siipikarjaparvien lääkinnässä ei ole käytetty seuraavia ihmisille kriittisen tärkeitä mikrobilääkkeitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> · (Fluoro)kinolonit ja 4. polven kefalosporiinit. · Kolistiini. · Uudet laajakirjoiset ja hitaasti elimistöstä poistuvat makrolidit. 	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).	Perustaso	Eläinten hyvinvointi	Vastaava kriteeri on käytössä muillakin siipikarjatuotteilla. Miten todentamista voisi tarkentaa?
27 Kalkkunan tuotantotapa	<p>Kalkkunaerän kasvatuksessa toteutetaan kerralla sisään – kerralla ulos –kasvatusperiaatetta, jossa kana- ja kukkountuvikot erotellaan ja ryhmät teurastetaan kerralla eikä niitä harvenneta kasvatuksen aikana.</p> <p>Kasvatuserien välillä on suoritettava tyhjennys, puhdistus, kuivaus ja desinfiointi.</p>	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).	Perustaso	Eläinten hyvinvointi ja terveys	Kalkkunankasvatus eroaa jonkin verran broilereista. Alkukasvatus saatetaan tehdä samassa hallissa, josta linnut jaetaan omiksi ryhmikseen (kanat ja kukot). Kanat teurastetaan ennen kukkoja.

6. Kalkkunanliha ja kalkkunanlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
28 Eläinten tainnutus ennen teurastusta	Kalkkunat on tainnutettava ennen verenlaskun aloittamista ja eläimen pitää olla tajuton ja tunnoton kuolemaansa saakka.		Perustaso	Eläinten hyvinvointi	Vastaava kriteeri käytössä muillakin siipikarjatuotteilla
29 Sertifioidun soijan käyttö	Jos ruokinnassa käytetään soijaa, sen tulee olla sertifioitua.	Round Table on Responsible Soy (RTRS), ProTerra tai muu todistus, joka täyttää kriteerin vaatimukset.	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Kalkkunan kasvatuksessa soijaa joudutaan edelleen käyttämään ravitsemuksellisista ja eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä.
30 Tieto rehukoostumuksesta	Toimittajalta edellytetään tuotantotiloilla käytetyn rehukoostumuksen seuranta ja tietojen toimittamista tilaajalle	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei)	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus	Käytetyillä rehuraaka-aineilla on merkittävä vaikutus mm. tuotannon ympäristövaikutuksiin. Siksi on tärkeää, että tietoa tuotantotiloilla käytetyn rehun koostumuksesta kerätään ja seurataan
31 Herne ja härkäpapu proteiinin lähteenä rehussa	Herneen ja härkäpavun osuus eläinten rehusta tulee olla suurempi kuin maissin ja soijanpavun yhteensä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Lisäksi toimittajan kuvaus tuotantotilojen toteutuneesta rehujakaumasta kerran 12 kk:ssa	Edelläkävijätaso	Luonnon monimuotoisuus	Soijapapua on korvattu siipikarjan ruokinnassa luonnon monimuotoisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta paremmilla valkuaislähteillä kuten herneellä ja härkäpavulla.

Lampaanliha ja lampaanlihatuotteet

Ehdotukset uusista kriteereistä

7. Lampaanliha ja lampaanlihatuotteet

Kriteerin numero ja nimi	Kriteeriteksti	Todentaminen	Kriteerin taso	Kriteerin vaikuttavuus	Taustatietoa ja perusteluita
32 Rutiininomaisten kehonmuokkaustoimenpiteiden kielto	Lihan on tultava lampaista, joille ei tehdä kehonmuokkaustoimenpiteitä kuten mulesingiä, hännän tyvistämistä, kuminauhakastraatiota ja laparoskopista keinosiemennystä.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Toimittaja antaa pyydettyä selvityksen kyseisen maan eläinsuojelulaista tai toimenpiteistä millä mahdollistetaan jatkuva veden saanti.	Perustaso	Eläinten hyvinvointi	Vaatimus on Suomessa vuonna 2024 voimaantulleen eläinten hyvinvointilain mukainen. Suomalainen lampaanliha täyttää vaatimuksen.
33 Mahdollisuus ulkolaidunnukseen	Lampaanlihan tai lampaanlihatuotteiden on oltava peräisin eläimistä, jotka ovat voineet laiduntaa tai muuten päästä ulkoilemaan yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta vuodessa tuotantomaa määritellyn laidunkauden aikana.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei)	Perustaso	Luonnon monimuotoisuus Eläinten hyvinvointi	
34 Mikrobilääkkeiden käyttö	Mikrobilääkkeitä, kuten antibiootteja käytetään vain sairaiden eläinten hoitoon eläinlääkärin määräyksestä ja valvonnassa. Lampaiden lääkinnässä ei ole käytetty seuraavia ihmisille kriittisen tärkeitä mikrobilääkkeitä: · (Fluoro)kinolonit ja 4. polven kefalosporiinit. · Kolistiini. · Uudet laajakirjoiset ja hitaasti elimistöä poistuvat makrolidit.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei)	Perustaso	Eläinten hyvinvointi ja terveys	Onko muita todentamisen keinoja?

Lisätietoja Motivan asiantuntijoilta:

johtava asiantuntija Suvi Salmela,
suvi.salmela@motiva.fi

asiantuntija Taneli Varis, taneli.varis@motiva.fi
hankinnat@motiva.fi

www.motiva.fi